

Sygn. akt V U 525/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie niepodlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 9 maja 2017 r.

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 9 maja 2017 r. znak (...) w ten sposób, że stwierdza, iż J. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 01 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 roku.

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt VU 525/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09 maja 2017 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że J. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 01 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że z dokumentów zewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy jako osoby ubezpieczonej oraz płatnika składek wynika, że w okresie od 01 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r. wymieniony podlega obowiązkowym ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, natomiast od 30 grudnia 1999 r. do 30 września 2001 r. oraz od 25 października 2001 r. wyłącznie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Ponadto od 01 stycznia 1999 r. do 30 września 2001 r. ubezpieczony został zgłoszony obowiązkowo wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego jako funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej. Jak wynika ze świadectwa służby J. B. pełnił służbę w (...) Państwowej Straży Pożarnej w L. w okresie od 01 lutego 1999 r. do 30 września 2001 r., z zaliczeniem okresów innej służby uprawniającej do wysługi lat, w (...) Starzy Pożarnych w L. od 27 lipca 1988 r. do 31 stycznia 1992 r. Od 01 października 2001r. jako emeryt wnioskodawca został zgłoszony obowiązkowo

wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego. Powołując się na przepisy art. 6 i 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 1998 r. Nr 137, poz. 887, Nr 162, poz. 1118, Nr 162 poz. 1126, z 1999 r. Nr 72, poz. 802, Nr 110, poz. 1256), w brzmieniu obowiązującym w okresie od 01 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r., organ rentowy wskazał, że funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, którzy pozostawali w służbie w dniu wejścia w życie wymienionej ustawy, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r., z tytułu pełnienia służby nie podlegali ubezpieczeniom społecznym na zasadach unormowanych powyższą ustawą. Jednakże, gdy równocześnie z pełnieniem służby prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegali z tytułu wykonywania tej działalności obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu (natomiast dobrowolnie na swój wniosek ubezpieczeniu chorobowemu), a w konsekwencji obowiązkowo podlegali także ubezpieczeniu zdrowotnemu i zobowiązani byli do opłacania składek na Fundusz Pracy. Tylko funkcjonariusze, którzy z tytułu pełnienia służby podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (wejście do służby nastąpiło po 01 stycznia 1999 r.), z innych tytułów do ubezpieczeń (w tym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej) podlegali ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym dobrowolnie na swój wniosek.

Z uwagi na pozostawanie przez J. B. w stosunku służby w dniu wejścia w życie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, z ww. tytułu nie podlegał on ubezpieczeniom społecznym. Natomiast z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 01 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r. wnioskodawca był zobowiązany i podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Od dnia 30 grudnia 1999 r., zgodnie z art. 9 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby pozostające w stosunku służby, które podjęły służbę przed dniem 01 stycznia 1999 r., spełniające jednocześnie warunki do podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu między innymi prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, obejmowane były tymi ubezpieczeniami dobrowolnie na swój wniosek. W związku z powyższym, od 30 grudnia 1999 r. do 20 września 2001 r. wnioskodawca podlegał wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. B. wyraził przekonanie, że podlegając jako pracownik Państwowej Straży Pożarnej w L. ubezpieczeniom z MSWiA (aktualnie uprawniony z tego tytułu do emerytury), nie powinien podlegać we wskazanym okresie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. W jego ocenie – na co wskazuje uzasadnienie decyzji - obowiązujące w przedmiotowym okresie różne przepisy dla pracowników MSWiA, kontynuujących zatrudnienie i osób nowo zatrudnionych są sprzeczne z zasadą równego traktowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

J. B. pełnił służbę w (...)Państwowej Straży Pożarnej w L. od 01 lutego 1992 r. do 30 września 2001 r., z zaliczeniem okresów innej służby, uprawniającej do wysługi lat w (...)Straży Pożarnych w L. od 25 lipca 1988 r. do 31 stycznia 1992 r.

(o k o l i c z n o ś c i n i e s p o r n e; w świetle okazanego świadectwa pracy, k. 11).

W dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (01 stycznia 1999 r.) J. B. był funkcjonariuszem Państwowej Straży Pożarnej i z tytułu pełnienia służby w okresie od 01 stycznia 1999 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego, do 30 września 2001 r. i nadal od 01 października 2001 r. ubezpieczeniu temu podlega już jako emeryt. Ponadto w objętym zaskarżoną decyzją okresie wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność.

Decyzją z dnia 09 maja 2017 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że J. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 01 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r.

(o k o l i c z n o ś c i n i e s p o r n e).

Sąd zważył, co następuje:

W ustalonym wyżej stanie faktycznym sprawy, który był niesporny, odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Należy bowiem wskazać, że jak wynika szczególnie z uzasadnienia zaskarżonej decyzji, wnioskodawca w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pozostawał w stosunku służby i z tytułu tej służby nie podlegał powszechnym ubezpieczeniom społecznym.

Kwestie podlegania ubezpieczeniom osób pozostających w stosunku służby w okresie od 01 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r. z tytułu prowadzenia przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej znalazły w orzecznictwie jednolite i nie budzące wątpliwości wyjaśnienie. W analogicznym do ustalonego w sprawie stanie faktycznym Sąd Najwyższy - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w wyroku z dnia 04 października 2006 r., II UK 36/06 (OSNAPiUS 2007 nr 19-20, poz. 290) stwierdził, iż funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, którzy pozostawali w służbie w dniu wejścia w życie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w okresie od 01 stycznia 1999 r. do dnia 29 grudnia 1999 r. nie podlegali obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy cytując treść przepisów art. 6 ust. 1 pkt 17 i ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w obowiązującym w czasie od 01 stycznia do 30 grudnia 1999 r. brzmieniu wskazał, że wnioskodawca, który w dniu wejścia w życie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (01 stycznia 1999 r.) pozostawał w służbie, w Państwowej Straży Pożarnej, nie podlegał w tym okresie obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym określonym w ustawie, lecz odrębnym przepisom w zakresie zaopatrzenia emerytalnego. Skutkiem nieobjęcia systemem powszechnego ubezpieczenia społecznego funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, którzy pozostawali w służbie w dniu wejścia w życie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, było to, że nie podlegali oni obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z żadnego tytułu ubezpieczenia unormowanego tą ustawą, w tym również z tytułu równoczesnego prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy). Wnioskodawca zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin, który utracił moc z dniem 01 stycznia 1999 r., jako osoba objęta odrębnymi przepisami w zakresie zaopatrzenia emerytalnego nie podlegał ubezpieczeniu określonymu tą ustawą w okresie jej obowiązywania. Przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, tj. do dnia 30 grudnia 1999 r. funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, którzy pozostawali w służbie w dniu 01 stycznia 1999 r. i jednocześnie prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą, nie podlegali obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzenia tej działalności. Sąd Najwyższy odniósł się także do regulacji powołanego w odpowiedzi na odwołanie przepisu art. 9 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - który wszedł w życie w dniu 30 grudnia 1999 r. - dodanego przez art. 1 pkt 5 lit. d ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1256), stanowiącego, że „osoby pozostające w stosunku służby, które podjęły służbę przed dniem 01 stycznia 1999 r., spełniające jednocześnie warunki do podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6, i 10, obejmowane są tymi ubezpieczeniami dobrowolnie na swój wniosek”. Sąd Najwyższy stwierdził, iż przepis ten umożliwił od 30 grudnia 1999 r. osobom pozostającym w stosunku służby przed dniem 01 stycznia 1999 r., w tym funkcjonariuszom Państwowej Straży Pożarnej objętym systemem zaopatrzenia emerytalno-rentowego funkcjonariuszy, a nieobjętym powszechnym systemem ubezpieczenia społecznego, którzy jednocześnie spełniali warunki podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, objęcie tymi ubezpieczeniami wyłącznie dobrowolnie na swój wniosek.

W nawiązaniu do argumentów jakie w odwołaniu podniósł ubezpieczony należy wskazać, iż istotnie zaprezentowane przez organ rentowy stanowisko pozostaje w sprzeczności z zasadą równego traktowania w zakresie ubezpieczenia i narusza wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP zasadę równości wobec prawa osób charakteryzujących się takimi samymi cechami, na co Sąd Najwyższy – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, (Legalis numer 181410) uwagę zwrócił w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 czerwca 2007 r. I UK 11/07. Sąd Najwyższy wskazał bowiem, że pozostawanie w stosunku pracy lub służby zawsze wyłącza obowiązek ubezpieczenia z tytułu innego rodzaju działalności, w związku z czym nie można twierdzić, że obowiązek ubezpieczenia istniał w okresie od dnia 01 stycznia

1999 r. do 29 grudnia 1999 r. w stosunku do jednej grupy osób pełniących służbę – tych, którzy rozpoczęli służbę wcześniej niż 01 stycznia 1999 r.

Z powyższych względów Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględniając uzasadnione odwołanie, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł co do istoty sprawy.